

v Slovencih tako dovršene cerkvene skladbe, kakor je omenjeno lepo delo g. Lavtizarja. In kako lahko je peti to enoglasno mašo! Zadosťuje en sam le koliko toliko izurjen pevec, kateri zna lepo besede izgovarjati (kar je najmenitnejše in najpotrebnejše pri petju) in glas spreminjati gledé forte in piano, in skladba bode, ako jo organist lepo spremlja, na pobožne naredila jako dober utis. Da, ako jo organist lepo spremlja, pravim, kajti skladba zahteva že nekoliko izurjenega organista. Ob lepem orgljanju pa in ako glas več pevcev in pevk gladko poje, sedaj en pevec, sedaj celi zbor, kakor je g. skladatelj tekom skladbe označil, navaden poslušalec še spoznal ne bo, je-li petje enoglasno ali večglasno. Vse diha življenje in na nekaterih mestih vspne se celo g. skladatelj do sv. navdušenja! Zatorej kličem vsem organistom: Evo Vam skladbo! Kakor navlaš za deželo, a tudi po mestnih cerkvah se bode lepo in dostojno čula — seveda ob dobrem petju in lepem orgljanju. Za one pa, katerim manjka marljivosti sploh, kateri nočejo ali ne morejo se tonko se priučiti, kolikor zahteva ocenjena lepa skladba g. Lavtizarja, za one pa, celi vek najdb, 19. vek, nima skladbe, ne glasbe. — Zunanja oblika imenovane »Missa«, je nenavadno lepa, fina in okusna.

3. »Immaculata«. Latinska maša v čast Brezmadežnemu Spočetju zložil in založil Gotthard Rott, župnik v Stari cerkvi na Kranjskem. To se mora reči, slovenski župniki so pač marljivi! Le-ta okusno pri Milicu v Ljubljani natisnjen zvezek obsega poleg maše še gradual in ofertorij za praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije. Maša ustreza povsem zakonom glasbenim, liturgičnim zahtevam sv. cerkve in je jako lahka. Zložena je za čveteroglasni mešan zbor brez spremljevanja orgelj, kjer pevci in pevke še niso dobro izurjeni, tam se lahko tudi s spremljevanjem orgelj poje. Naj bi vendar tudi v naši lepi škofiji vsaj po mestih in trgih že začeli dostojne latinske maše, kakor to strogo sv. cerkev zahteva — peti! Za začetek bila bi omenjena maša kakor ustvarjena. Zatorej sezite po njej! Škoda, da ni g. skladatelj in založnik naznanil cene svoji skladbi! Cena morala bi biti pri vsakem tiskovnem delu naznanjena. L. H.

Gospodarske stvari.

Jajce v svetovnem prometu.

Pod tem naslovom nam podaje v »Südt. Post« neumorno delavni dr. Ip. jako umestnih opazk o vrednosti in razprodaji jajec in s tem posredno tudi o reji kokošij. Zgodi se sicer večkrat, da so kokoši gospodarju deveta briga in le gospodinji na ljubo jih redi pri hiši. Vsako pest žita, katerega jim vrže žena, sponaša mož in neredkokrat jih prav neusmiljeno razpodi, ako jih zasači kje na njivi »v škodi«. Jajce se mu namreč zdi malenkostna reč, ki ne zasluži posebnega pozora. A temu ni tako; to nam dokaže število jajec, ki se jih po svetu razproda.

V Berolinu se je prodalo l. 1888. lepo število jajec — 240 milijonov; v Parizu pa 288 milj. l. 1890. se je izvozilo iz naše države 606.000 mct. jajec, t. j. nad 1000 milijonov jajec. Iz Rusije so jih razposlali l. 1881. komaj 67 milj., a l. 1891. že 808 milijonov. V angleski državi se je nakupilo iz drugih držav l. 1891. za 40 milj. gld., t. j. 1275 milj. jajec in vrhu tega so imeli še 250 milj. domačih jajec — torej vseh skupaj okoli 1525 milj. — Ali se ne plača potemtakem vsako leto po sto in sto milijonov gold. za jajca? Na Galiskem,

na severnem Ogerskem in na Ruskem dobro izhajajo žage, ki režejo deske in deščice, v katerih se potem razposiljajo jajca. Koliko ljudij pač živi le o kupčiji z jajci!

Za jajca se v Evropi speča na leto okoli 600—840 milj. gold. Ne zaslužijo torej kokoši, da se vsaj zanaprej bolj skrbno redijo? Toliko milijonov jajec se izvozi iz naše države, koliko se jih pač porabi še le doma! Ne sledi-li iz teh števil, da storijo prav oni gospodarji, ki skrbno redijo kokoši take vrste, ki pridno in vstrajno nesó? Da nadalje njih oskrbovanje tako uravnajo, da jim nanesejo kokoši kolikor mogoče veliko jajec? — V ta namen priporočuje g. dr. Ip. v prvi vrsti kokoši, ki imajo priimek »Houdan«, ki nanesejo na leto najmanj 120—150 jajec in že tudi po zimi nesti začnejo. Edino to bi na njih morebiti kdo grajal, da ne valijo rade. Za ta posel pa so domače, navadne kokoši, in one »Houdan« tem pridnejše nesó.

Žitne cene v Mariboru od 21. do 28. marcija. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 5 fl. ječmen 4 fl. 55 kr., oves 3 fl. 45 kr., turšica ali koroza 4 fl. 45 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 70 kr.

Sejmovi. Dne 4. aprila na Vranskem in v Poličanah (za svinje). Dne 7. aprila v Vildonu, na Ptujski gori, v Podčetrtku in Šoštanju. Dne 8. aprila v Imenem (za svinje). Dne 9. aprila pri Novi cerkvi in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ribnice. (Glas naših kmetov.) Minola je volilna nevihta, ali srd naših nasprotnikov še ni prenehal. Izraža se ta skoraj v vsaki številki »Mariboržanke«, pa tako ostudno, da je že mnogi glas od nasprotne stranke šel po Ribnici: Ta članek ni za javnost, temu kaže v smeti! Da bi pisun resnice popolno ne preziral, mesto čast. duhovnikov pa napadal celo stranko, govorili bi z njim moško besedo; tako pa ne maramo se z njim drugače pečati, kakor s sledečimi vrsticami: 1. Je naša katoliška zavest globoko užaljena s tem, da pisun zmeče vse blato svojega uma na naša ljubljena čč. gg. duhovnika. Priče smo vsi kmetjevolilci njunega delovanja in sploh obnašanja. Lahko torej trdimo, da sta storila le dolžnost svojo kot prava duhovnika proti takšnim nasprotnikom! Poznali smo vas že kot nasprotnike prej, ali v takej luči, kakor vas slika pisun, še nikdár! Sram bodi vendar vas takšnega zagovornika! Vrhu tega se ta vtika še celó v cerkvene zadeve, bratovščine itd. To je glavno, kar pisuna pred našimi očmi znači, pa ljudstvo najbolj razburja. Kdor hoče v Ribnici to napadati, bodi prepričan, splošne graje in preziranja! 2. Ravno rogoviljenje vaše prej in po volitvi je krivo, da se ljudstvo izogiba vaših prodajalnic in krčem. Ni trebalo k temu agitacije gg. duhovnikov, kacij petkrat na volilnem bojišču so kmetje že sami lahko spoznali obraz in hišo nasprotnika. Da bode to trajalo dolgo, morda zmiraj, k temu dosti pripomore omenjeni pisun. Saj če smo v javnosti kmetje mu »Sippe« (sodrga), kdo mu hoče to nadlego še v hišo nositi! Torej kdor trpi na tej »suši«, naj spregleda, da vé, komu se zanjo zahvaliti! — 3. Tarna pisun kot nedolžno jagnje nad krivičnostjo naše komisije in stranke. Lahko si mislimo, predno on to nese v list, nesel bi ne drugo mesto, kjer bi si iskal pravico, ako bi se tega — upal! — Kjer ni resnice, ondi ni podlage! 4. Boli pisuna nekaj trpkih besed v naših